

Äidinkielen / Kielen rikas maailma – Arviointikriteeristöt arviointijunaa varten

Lukeminen:

TAVOITE	ERINOMAINEN (kolme ikkunaa väritetty)	HYVÄ (kaksi ikkunaa väritetty)	KOHTALAINEN (yksi ikkuna väritetty)
1. Osaan tavuttaa erimittaisia sanoja.	Lapsi osaa tavuttaa pitkiä sanoja.	Lapsi osaa tavuttaa lyhyitä sanoja.	Lapsi harjoittelee.
2. Osaan tunnistaa ja nimetä suuraakkoset.	Lapsi osaa kaikki suuraakkoset.	Lapsi osaa kaikki kotimaiset suuraakkoset.	Lapsi osaa osan suuraakkosista.
3. Osaan kirjain-äännevastaavuuden.	Lapsi osaa kaikkien aakkosten kirjain-äännevastaavuuden.	Lapsi osaa kotimaisten aakkosten kirjain-äännevastaavuuden.	Lapsi osaa osan kirjain-äännevastaavuuksista.
4. Osaan nimetä alku- ja loppuäänteet.	Lapsi osaa kaikki vokaalit ja konsonantit.	Lapsi osaa vokaalit ja soinnilliset konsonantit.	Lapsi osaa osan alku- ja loppuäänteistä.
5. Osaan tunnistaa ja nimetä pienaakkoset.	Lapsi osaa kaikki pienaakkoset.	Lapsi osaa kotimaiset pienaakkoset.	Lapsi osaa osan pienaakkosista.
6. Osaan lukea tavuja.	Lapsi osaa lukea 4-kirjaimiset tavut.	Lapsi osaa lukea 2- ja 3-kirjaimiset tavut.	Lapsi harjoittelee.
7. Osaan lukea sanoja.	Lapsi osaa lukea sujuvasti pitkiä sanoja, myös epäsanuja.	Lapsi osaa lukea 2-tavuisia sanoja.	Lapsi harjoittelee.
8. Osaan lukea virkkeitä.	Lapsi osaa lukea virkkeen sujuvasti.	Lapsi osaa lukea virkkeen melko sujuvasti.	Lapsi harjoittelee.
9. Osaan lukea lyhyitä tekstejä.	Lapsi osaa lukea sujuvasti.	Lapsi osaa lukea melko sujuvasti.	Lapsi harjoittelee.
10. Osaan lukea kokonaisia kirjoja.	Lapsi osaa lukea pidempiä kirjoja sujuvasti ja keskittyneesti. Lukuharrastus on herännyt.	Lapsi osaa lukea helppolukuisia kirjoja.	Lapsi lukee vähätekstisiä kuvakirjoja.
11. Ymmärrän ja muistan lukemani.	Lapsi osaa tehdä päätelmiä lukemastaan. Osa kertoo omin sanoin lukemansa tekstin.	Lapsi ymmärtää lukemaansa ja osaa kertoa tekstin sisällöstä.	Lapsi osaa lukea ja harjoittelee kertomaan tekstin sisällöstä.
12. Löydän lukemastani tarvittavia tietoja.	Lapsi osaa vastata tekstin sisällöstä esitettyihin kysymyksiin.	Lapsi osaa vastata osaan tekstin sisällöstä esitettyihin kysymyksiin.	Lapsi harjoittelee vastaamista tekstin sisällöstä esitettyihin kysymyksiin.
13. Osaan valita itselleni sopivaa luettavaa ja keskittyä valitsemaani tekstiin.	Lapsi löytää itse sopivaa luettavaa ja jaksaa keskittyä valitsemansa tekstin äärelle.	Lapsi tarvitsee apua sopivan luettavan löytämiseen, mutta jaksaa keskittyä valitun tekstin äärelle.	Lapsi harjoittelee sopivan tekstin löytämistä sekä valitun tekstin äärelle asettumista.
14. Osaan monilukutaitoja.	Lapsi tunnistaa ja lukee erilaisia tekstityyppejä, myös kuvaa ja ääntä.	Lapsi tunnistaa ja lukee osan erilaisista tekstityypeistä.	Lapsi harjoittelee erilaisten tekstityyppien tunnistamista ja lukemista.
15. Ymmärrän harjoittelun merkityksen lukutaidon oppimisessa.	Lapsi ymmärtää oman työnsä merkityksen lukutaidon harjoittelussa ja kehittämisessä ja haluaa kehittää itseään.	Lapsi harjoittelee lukutaitojaan ohjatusti.	Lapsi ei ole motivoitunut harjoittelemaan lukutaitoja.

Kirjoittaminen:

TAVOITE	ERINOMAINEN (kolme ikkunaa väritetty)	HYVÄ (kaksi ikkunaa väritetty)	KOHTALAINEN (yksi ikkuna väritetty)
1. Osaan hahmottaa tilaa ja suuntia.	Lapsi hahmottaa tilan ja suunnan lähes aina.	Lapsi hahmottaa tilan ja suunnan useimmiten.	Lapsi harjoittelee.
2. Osaan kirjoittaa oman nimeni.	Lapsi osaa kirjoittaa nimensä.	Lapsi osaa useimmiten kirjoittaa nimensä.	Lapsi harjoittelee.
3. Osaan tarkoituksenmukaisen kynäotteen.	Lapsi osaa oikean kynäotteen.	Lapsi osaa melkein oikean kynäotteen.	Lapsi harjoittelee.
4. Osaan kirjainmuodot.	Lapsi osaa mallin mukaiset kirjainmuodot.	Lapsen kirjainmuodot ovat luettavia.	Lapsi harjoittelee.
5. Osaan kirjoittaa tavuja.	Lapsi osaa kirjoittaa kolmi- ja nelikirjaimisia tavuja.	Lapsi osaa kirjoittaa kaksikirjaimisia tavuja.	Lapsi harjoittelee.
6. Osaan kirjoittaa sanoja.	Lapsi osaa kirjoittaa sanat pääsääntöisesti oikein.	Lapsi osaa kirjoittaa suurimman osan sanoista oikein.	Lapsi harjoittelee.
7. Osaan kirjoittaa sanoja tavuittain.	Lapsi osaa kirjoittaa sanoja tavuittain pääsääntöisesti oikein.	Lapsi osaa kirjoittaa sanoja tavuittain useimmiten oikein.	Lapsi harjoittelee.
8. Kirjoitan oikein äng-äänteen	Lapsi osaa kirjoittaa äng-äänteen pääsääntöisesti oikein.	Lapsi tunnistaa äng-äänteen ja osaa kirjoittaa sen useimmiten oikein.	Lapsi harjoittelee.
9. Osaan kirjoittaa kokonaisia virkkeitä.	Lapsi osaa kirjoittaa lyhyitä virkkeitä oikein.	Lapsi osaa kirjoittaa lyhyitä virkkeitä useimmiten oikein.	Lapsi harjoittelee.
10. Osaan käyttää virkkeissä isoa alkukirjainta ja sopivaa lopetusmerkkiä.	Lapsi osaa käyttää virkkeissä isoa alkukirjainta ja sopivaa lopetusmerkkiä pääsääntöisesti.	Lapsi osaa käyttää virkkeissä isoa alkukirjainta ja sopivaa lopetusmerkkiä useimmiten.	Lapsi harjoittelee.
11. Osaan kirjoittaa lyhyitä juonellisia tarinoita.	Lapsen tarinassa on alku, tapahtuma ja loppu. Kerronta on sujuvaa.	Lapsen tarinassa on alku, tapahtuma ja loppu.	Lapsi harjoittelee.
12. Osaan kirjoittaa pieniä tietotekstejä.	Lapsen osaa kirjoittaa johdonmukaisen pienen tietotekstin.	Lapsen tekstissä on tietotekstin piirteitä, mutta teksti ei ole loogisesti jäsennelty.	Lapsi harjoittelee.
13. Osaan käyttää sanavälejä.	Lapsi käyttää sanavälejä.	Lapsi käyttää sanavälejä useimmiten.	Lapsi harjoittelee.
14. Osaan käyttää isoja kirjaimia erisnimen kohdalla.	Lapsi käyttää isoa alkukirjainta säännöllisesti.	Lapsi käyttää isoa alkukirjainta useimmiten.	Lapsi harjoittelee.
15. Osaan kirjoittaa yhdyssanoja.	Lapsi osaa kirjoittaa yhdyssanat oikein pääsääntöisesti.	Lapsi tunnistaa yhdyssanat ja osaa kirjoittaa ne yhteen useimmiten.	Lapsi harjoittelee.
16. Osaan toimia erilaisilla tieto- ja viestintätekniiikan laitteilla sekä näppäintaitoja.	Lapsi osaa toimia tieto- ja viestintätekniiikan laitteilla tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.	Lapsi osaa toimia tieto- ja viestintätekniiikan laitteilla useimmiten.	Lapsi harjoittelee.

